

UNITAT

CEDOC
FONS
& VILADO

Al servei de la unitat obrera i socialista

Núm. 6

Abril del 1944

Prou mínim 25 cèntims

M E D E L T A T I C I C A D E L 14 D' A B R I L

La data del 14 d'abril és per a nosaltres una invitació a la mediació seriosa i profunda sobre els "destins" del nostre poble. Mai però, com en aquest darrer aniversari, ens havia semblat tant urgent i necessari la ferma unitat de totes les forces obreres i populars. Els esdeveniments internacionals marquen un ritme al qual cal adaptar la nostra marxa. El món gira a l'esferre. Arreu d'Europa van ja constituint-se els governs que tindran a llur carrec els difícilíssims problemes de la post-guerra i que hauran d'enfocar les perspectives d'una pau dura i dura.

Només la folla tossudera de Franco i dels falangistes pot avui entesa f-se en mantenir una situació condemnada arreu i destinada inevitablement a enfonsar-se. Però és precisament perquè saben tota la gravetat d'aquest canvi de poders, que insistim avui, i insistirem el temps que calgui, en reclamar i exigir la ràpida unió de totes les forces que avui lluiten contra el feixisme. El nostre poble ja ha sofert prou. Si ens giren enrera veiem el seguici incessant de guerres civils i de "pronunciamientos" dels quals està fercit el segle XX. Si penses en el present, recordem la fe il·lusionada i promptament decetada d'aquell 14 d'abril de banderes i cançons. I reveiem les imatges glorioses i dolorides de la nostra lluita heroica, contra la reacció internacional desorganitzada i sense armes, i davant un món indiferent que ben aviat sentiria també les urges nazis. Ha arribat el moment de pensar-hi en aquest poble nostre. Ha arribat el moment que ens diguem tots plegats que és únicament el seu benestar el que ha de preocupar-nos. És l'hora de sacrificar ambicions mesquines de secta o de capella als supremes interessos del nostre país. És el moment de la unitat obrera i popular.

El feixisme espanyol sap que està

condemnat. Les seves proporcions i els seus crics contra la "barbarie chevique" no confirmen. Cal no fer el joc a aquesta maniobra, és precis que tothom sàpiga que el país no quedarà exposat al caos i al desgovern en el moment -inevitable- que Franco es veurà obligat a plegar. És necessari, e més, afirmar clarament que les forces populars no actuen mogudes per un afec de venjança i de sang. Que no són elles, precisament, les que no repetirem en sentit contrari la política d'assassinats i de crims que els falangistes al acabar la guerra, quan es creien segurs, emprehueren covardament. No. Els que lluitem aquí contra Franco mantenim ben alta la bandera de la llibertat i de la justícia i no tenim altra ambició que plasmar-la en institucions i normes que ens aportin finalment la pau i el treball. S'acosta el moment en que això serà possible fer-ho. Unim-nos i preparem-nos per que no ens agafi desprevinguts.

La vida a la península -i ja fa vuit anys que dura- no és vida. És un combat diari contra la misèria material i contra l'opressió política. El que en dubti que consulti el parlar fred i eloquent de les xifres. Que vegi els nivells de vida de la nostra gent, dels obrers i camperols, de la classe mitjana. Els índex de producció i de consum, de blat, oli, carn o de productes industrials. Les presons plenes, els cementiris sadolls de llitadors. La tuberculosi invadint la joventut. La flama al cor dels nostres homes i als ulls la llum d'un ideal que ara veiem pròxim a realitzar-se.

Tot el mal el devem al feixisme però el devem també a una certa incapacitat nostra, a la nostra desunió, a les lluites internes, a la falta d'una acció realista i comuna que respongués de debó al problema autèntic del nostre poble: obtenir un nivell de vida material i moral que permeti esguardar l'existència amb opti-

Al·lora el proverbi, els fets demostren sobrerament la raó que encloou. I, malgrat tot, hi ha avui encara qui es nega a reconèixer-ho. Es grimpeixen per a llur defensa vells principis d'organització, polítics o tàctics, que han estat superats abastament per la evolució dels aconteixements. No obstant, si els analitzem, veurem que no és precisament això el que impedeix la unió de la classe obrera, sinó que molts avantposen els mesquins interessos personals als amplis horitzons de la revolució, basant-se en els tòpics del passat per a mantenir la seva posició particular. El de no perdre els privilegis obtinguts en l'interior de cada organització, adquirits a força de sacrificis durant molts anys de lluita.

Molts camarades fundaven la seva oposició a actuar en la lluita política en el fet de que els homes, segons deien, al sentir-se en els sillons ministerials prostituen les seves idees i preferien abandonar els interessos de la classe obrera abans de deixar les cèdres governamentals. Quelcom de semblant podrien aplicar avui els que s'oposen a la unió obrera. El temor de no tornar a ésser el que foren una vegada els fa perdre de vista els interessos del nostre poble, del qual es diuen defensors. El capitalisme té un proverbi també, antítesi del que encap-

o-o

missime i coratge. Una victòria militar doni a l'linge totes les condicions per a complir aquest programa. Totes menys una: la voluntat veritable per a realitzar-lo. El seu odi de casta venuda pogué més i heus ací on ens trobem ara. A punt d'obtenir una victòria semblant a la seva però que nosa l'tres, al revés d'ells, hem de fer fecunda. Els feixistes guanyaren la guerra i nosaltres haurem de guanyar la pau. Ens acompanya la voluntat total del nostre poble i una conjuntura internacional favorable a les nostres idees. Siguem conscients del moment que vivim. Unim-nos fortament aquí a l'interior, i disposam-nos a marxar tots junts, sense divisions i amb bon ànim pel camí difícil i gloriós de la reconstrucció de Catalunya i d'Espanya.

cala aquestes ratlles, que diu: "divideix i vençeràs". Avui, el que impedeix la unió de la classe obrera no fa res més que realitzar pràcticament aquest adagi.

Vells dirigents obrers, cal que desperteu del vostre son! Si teniu recels per a constituir el gran partit socialista revolucionari que necessita la classe treballadora espanyola, doneu almenys el primer pas per a superar les antigues organitzacions, formant el bloc monolític que agrupi a tots els obrers, mitjant l'Aliança Obrera. Així us anireu coneixent, discutireu els problemes comuns, i finalment veureu que és molt poca cosa el que us manté separats. Podria citar infinitats d'exemples, però hem limitat a recordar la gesta magnífica de l'Aliança Obrera asturiana, l'Octubre del 1934. El triomf electoral del Front Popular, en Febrer de 1936. I - ho recordo perquè sóc treballador mercantil -, el fet gairebé únic que senyala la història de les lluites sindicals, de les vagues del ram mercantil de 1933 i 36 a Barcelona. No existia, abans d'aquesta data, cap possibilitat d'obtenir la victòria. Per la psicologia de dels mercantils, per les condicions de treball, per estar dividits en dotze o quatorze organitzacions. Ningú ens creia capaçs de portar la lluita al carrer, però sorgí l'aglutinant. Es creà el Front Únic de Treballadors Mercantils que ens indicà a tots un lloc en la lluita comú. Que ens donà la victòria.

Meditau les lliçons que rebem del passat i no espereu més per a realitzar la consigna que ens llegà ja la Primera Internacional: "PROLETARIS DE TOTS ELS PAISOS, UNIU-VOS!"

o-o

El Ministre de Justícia, "camarada" Aunós, ens va prometre que per aquest mes d'abril quedaria resolt el problema penitenciari a Espanya. Va assegurar que els presos que quedaven -els condemnats a 30 anys i tots els "altres"- serien a lliberats. La "justícia" de l'Estat falangista és una cosa molt lenta. És més que res un article d'exportació i de propaganda; una imposició nascuda de la actual situació internacional. La consciència democràtica mundial sap, però, a què atendre's sobre aquesta i altres fer-

Ja hem vist la campanya de premsa. Hitler donà un ordre i l'article del organ falangista "ARRIBA" obria el foc. Inmediatament tota la premsa espanyola començà una nova tonada. No costa gaire d'endevinar-ne el sentit. "Cal fer la pau", "Cal fer la pau". El nazisme es veu perdut. Militarment ja no té salvació. I, desesperat, acudeix a la darrera carta que creu que encara li resta. Amença a Anglaterra amb la bolxevització d'Europa, i presenta un panorama de terror per a l'endemà de la guerra - sotmesa a la força del bloc americà per un costat, i a la puixança gegantina de la URSS de l'altre. Li demana per allunyar tals espectres la pau, la pau amb el feixisme que, encara que fins avui no ho sembla és l'únic que diu que pot oposar-se al comunisme. La malobra és tant clara que només la incapacitat psicològica dels nazis ha pogut imaginar-ne el triomf. Perquè ni Anglaterra caurà en la trampa, ni Europa perillarà en la seva existència ni en el món de demà pot haver-hi una sola plaça lliure pel feixisme. Al contrari. L'existència mateixa del nostre continent, les necessitats del seu triomf i de la seva expansió reclamen l'absoluta desaparició de totes les tiranies que, - això sí - han amenaçat greument la preponderància europea. Hem dit de totes. Que s'ho apuntin els nostres falangistes.

Estem visquent en efecte, - i la magnitud dels fets ultrapassa l'anecdota de l'article d'ARRIBA - esdeveniments d'una importància transcendental per a l'esdevenidor del món. Amb tota seguretat la nova ordenació social i política que sorgirà de la guerra, promourà la formació de grans blocs de pobles units per idèntics interessos econòmics, determinats per exigències polítiques i relligats per experiències i afany que els seran comuns. Un d'aquests blocs serà Europa. El nostre continent constitueix ja des de fa molt temps una unitat econòmica, social i cultural. Arreu d'aquestes terres amparades de cultura i de treball, on han nascut els ideals més generosos i on el cervell humà ha ideat les més sublims creacions, bullen avui i es preparen les forces ardents d'unes noves classes socials. Intenses de passió i d'heroisme combaten a mort contra la mala herba de les castes decadents que ens porten a la ruïna. A Espanya, primer, durant tres llargs anys de lluita solitària. A França, avui, i a Iugoslàvia, a Holanda, a Ità-

lia, a Grècia. A Alemanya començem a n'estem segurs, perquè la Història no manté. Són aquestes noves forces socials, obreres i populars, joves i fortes les que prendran en lliures mans els destins del continent. I és per un lent procés de democràcia social i política que els pobles europeus restituiran la seva llibertat i els homes d'Europa la pau, fecunda que farà gran i fort el nostre continent.

Europa no perdrà, doncs, un combat que no ha estat mai el seu. Ni el terreny econòmic ni en el pla polític. L'heroica acció dels exèrcits soviètics, la tossuda i magnífica resistència del poble anglès, es fondran demà en una abraçada cordial gràcies a aquesta nova síntesi d'idees i d'institucions socials que sorgirà d'una Europa alliberada. Una Europa unida, una Europa socialista, significarà essencialment una enorme puixança d'atracció i de llum. Les estructures econòmiques de signe egoista no podrien resistir enlloc la seva empenta. El poble anglès seria el primer a integrar-se a aquesta resurrecció europea de la qual el llevat socialista haurà estat l'artífex.

Heus ací, doncs, les nostres raons de creure. Doblement serioses perquè - la nostra guerra ho demostrà - no hi ha per a nosaltres, en tant que catalans i espanyols, altre camí de vida que el que passa pel meridià europeu. La reconstrucció peninsular no es pot fer altrament que gràcies a aquesta col·laboració a l'obra de resurrecció econòmica i social d'Europa. La més mínima reflexió sobre els nostres problemes nacionals, l'industrialització imprescindible i de revalorització agrària - ho confirmaria encara si no fos prou l'experiència política

Que ho sàpiguin doncs els pluri-fars franquistes i el seu amo Goebbels. Europa es salvarà en aquesta voluntat comuna de persistir i de purificar-se en una pregonera transformació social i política. Els mots de Saint-Rust "els que no són felïços no tenen pàtria" hauran estat ben apresos. Els pobles europeus, en aquesta lluita per la justícia, hauran esdevingut les pàtries lliures i humanes que permetran als seus fills d'esperguardar l'esdevenidor sense l'angoixa de l'endemà. En aquesta tasca, nosaltres hi tenim la nostra plaça. Participem-hi ja avui unint-nos fortament i enllçant sense defellença en aquest immens esforç de tot el món per a dignificar la vida dels homes.

XIFRES I DADES

"UNITAT" inaugura amb aquesta nova secció uns reculls de xifres d'estadística que, n'estem segurs, servirà per aclarir certes qüestions confuses en la ment de molts treballadors. Confoses, però al mateix temps molt clares. Tothom sent a vui en la pròpia persona l'estat de misèria moral i material que el desgovern falangista provoca. A voltes hom es trenca el cap cercant explicacions. Però aquestes no són gaire difícils: la misèria d'Espanya és un fet que ens han traspassat segons sencers de decadència d'unes classes socials impuixants, incapaces de desenvolupar la producció i el consum al ritme que exigien els temps. D'aquí parlem quan diem que cal fer la revolució espanyola. Només els ximplers o els de mala fe, poden desnaturalitzar el sentit. Un programa grandios d'organització agrària, d'intensificació i direcció de cultius, de noves tècniques d'industrialització del camp. Un treball eficaç de repoblació forestal i de política hidràulica. Un gran esforç d'industrialització i d'aprofitament dels immensos recursos minerals que ara dormen inempleats o són aprofitats pels trusts estrangers. Que els valors econòmics creats pel treball dels espanyols serveixin per a enlairar el nivell de vida de tots els espanyols. Que sobre aquesta prosperitat econòmica s'hi alci el règim de cultura que només la democràcia socialista pot oferir al món. Heus ací els problemes pendents. Les solucions depenen de nosaltres i ens demanaran com a condicions principals un gran esforç d'unitat, de sinceritat i d'austeritat en la lluita i en el triomf. Les xifres que anirem donant sovint ajudaràn a fer comprendre la complexitat dels fets. I com els agreuja cada dia la explotació falangista. Afegim que aquestes dades són totes oficials i tretes de les revistes especialitzades nacionals i internacionals.

El tant per cent d'habitants que treballa sobre el total de població d'un país és de:

51 o/o a Alemanya)	
46 o/o a Bèlgica)	i és només
54 o/o a Portugal)	de 36 o/o
47 o/o a Anglaterra)	a Espanya.
57 o/o a la URSS)	

Espanya és el país civilitzat on el tant per cent és més petit.

Un treballador industrial cobra unes 600 pessetes al mes.

Un treballador del camp cobra unes 400 pessetes.

Un mestre d'escola cobra també

unes 400 pessetes.

Un professor d'Institut no arriba a les 600 mensuals.

Preguntem: quant cobren les jerarquies falangistes? Perquè l'assignació de Falango als pressupostos és superior als 154 milions de pessetes? Quin benefici pel país reporten aquestes milions malgastats?

Sobre el nivell 100 en Juliol del 1938:

Els productes alimenticis valien 177'7 a finals del 39. Valen avui, oficialment, 320'9.

Els productes industrials, que valien 190 en 1939, valen avui 357'3.

L'augment global del nivell de vida a Espanya és del 70 per cent.

En els països en guerra és:

Alemanya, 8'0/o

EE.UU. 22 "

Anglaterra 25 o/o

A nosaltres, sense fer-la, ens surt més cara la guerra que disruten els "nostres" governants. Com és això? Com és fonen els diners? Mireu els pressupostos falangistes.

Però si en els altres països democràtics s'ha pujat el nivell de vida, han pujat també relativament els salaris.

De 50 o/o a la EE.UU.

De 40 o/o a Anglaterra

etc.

Quin tant per cent han pujat els salaris en el nostre país?

La URSS és un poble de bàrbars que regnen només "el terror i la fam". El socialisme és la mort i la misèria. Així parla la propaganda nazi. Però mireu, potser, les estadístiques de les mateixes revistes alemanyes. Diuen així, per exemple, sobre la producció i el consum de blat:

Europa, sense la URSS, produeix 110 kilos anuals per habitant. Consumeix 133 kilos per habitant.

EE.UU. produeix 192 kilos. Consumeix 153.

Amèrica del Sur produeix 164 i consumeix 51.

Àsia produeix 35 i consumeix 86.

La Unió Soviètica produeix 216 i consumeix 212.

Evidentment, la producció socialista és la mort dels pobles. Que ho diguin, si no, els nostres infants sense pa.

La pesseta valia 0'15 dòlars en 1929. Valia 0'14 dòlars en 1936. Valia 0'09 dòlars en 1941. Quant val avui la pesseta?

Hom es pregunta, amb certa inquietud, quines poden ésser les línies mestresses del món que sorgirà de la guerra. Generalment, es creu que aquesta suposarà una refosa total de la vida europea i mundial. Arreu, les masses populars, esgotades per tants anys de sofriments morals i materials, volen trobar un ordre que sigui realment seu. L'hora de l'enfonsament hitlerià s'acosta rapidament; i a l'ésser alliberades del jou totalitari, voldran intervenir directament en la batalla per a guanyar la pau. Es lícit, doncs, i adhuc és necessari, esbossar ja alguns dels aspectes i de les orientacions que poden regir l'acció. Sobre quines bases socials i polítiques pot bastir-se, doncs, el món de la post-guerra?

Donem ja com un fet la destrucció i l'enderrocament previ de totes les formes d'esclavitud totalitària, que encara subsisteixin després de la derrota nazi. Això és quelcom primordial i el punt de partida de tota reestructuració. Aleshores, dues ens semblen ésser les direccions essencials: D'un costat, refer en profunditat la vida democràtica. De l'altre, assentar aquesta sobre una organització econòmica i social que la fagi possible.

En efecte, la vida democràtica, quan s'acabi la guerra, reprendrà tot el seu valor, tendirà a ésser més extensa i profunda que mai. Avui ens sembla evident que el triomf dels règims feixistes només ha estat possible perquè molts sectors socials manceven de confiança en una autèntica democràcia. El règim democràtic abans de la guerra era massa formal; no estava, com ja ho volia Robespierre per la República, "fundat en els fets". Només un govern realment popular, només un govern del "poble, pel poble i per al poble", pot positivament satisfer i encaminar la vida política de la post-guerra. Les masses populars, fins avui enregimentades, sentiran demà més vivament que mai aquest conjunt de llibertats que formen la democràcia i que asseguruen la llibertat i la independència de la consciència.

Sobre quina organització social i econòmica pot recolzar-se, però, la democràcia política? Afirmar Werner Sombart que "des de la guerra europea el capitalisme ha entrat en l'època de les seves extremitats". 1914, doncs, fou la primera. Després, el 1929, vingué la Gran Crisi, amb vint-cinc milions de parats i misèria general. Després vingué l'hitlerisme, la guerra civil hispànica, l'opressió i la preparació de

la nova guerra. Finalment, el 1939, la segona "extremitat". Encara no se sap el que costarà en milions i milions de vides, en possibilitats econòmiques destruïdes. L'experiència és clara. Hem d'exposar-nos a una tercera guerra mundial dintre d'uns quants anys? Hem de riscar que s'enfonsi de nou la democràcia? Hem de bastir les llibertats polítiques sobre un sistema social esgotat?

Ara bé: És possible una democràcia efectiva sobre la base d'una organització social d'opressió? Joaquim Costa ha respost magníficament a aquesta qüestió quan diu que: "la fuente de la libertad está en la independencia y la raíz de la independencia está en el estómago, de tal suerte que el que tiene el estómago dependiente de ajenas despensas, tiene toda su persona bajo dependencia ajena; el que tiene la llave del estómago es amo y señor de la conciencia; por cuya razón el rico es libre siempre, aunque viva bajo un régimen de despotismo, y el pobre es siempre siervo, aunque viva bajo un régimen democrático y republicano". És ben clar, no?

El socialisme és ara ja una necessitat històrica. Ho és també la democràcia. La tasca que han de realitzar les classes populars un cop arribades al poder és "crear la democràcia socialista, en lloc de la democràcia burgesa, i no suprimir totes democràcies" (Rosa Luxemburg).

I en aquest ordre d'idees estem d'acord, encara que pugui semblar estrany, amb Jose Antonio quan diu: "cuando el mundo se desquicia no se puede remediar con "parches técnicos"; necesitamos todo un orden nuevo". Però José Antonio no diu que tant el falangisme com l'hitlerisme no són res més que "parches técnicos", i dels més tristament vells i rònecs del món. L'únic ordre nou avui viable és el socialisme. El socialisme servint de base a una democràcia política. El problema de la post-guerra no és, doncs, merament polític, formal, sinó que és una qüestió de fons, d'estructura econòmica i social. La democràcia no pot ésser realment si no és una democràcia socialista.

"La llibertat no és mai, el privilegi dels membres d'un partit, ni tan sols d'una classe. La llibertat és sempre la llibertat de pensar altrament que els que governen."

ROSA LUXEMBURG.

